

[Startpagina](#) > ... > [Financiële Vorderingen](#) > [Vermogen Veiligstellen Bij Een Vordering In EU-landen](#) > [Germany](#)

Vermogen veiligstellen bij een vordering in EU-landen

Inhoud aangereikt door

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Duitsland

1 De verschillende soorten maatregelen

Het betreft maatregelen om de gedwongen uitvoering van een vordering zeker te stellen door middel van conservatoir beslag op de goederen van de schuldenaar of door middel van een tussenvonnis over de situatie. Gewoonlijk houden de maatregelen zelf geen voldoening van de schuld in.

De volgende maatregelen zijn beschikbaar:

1.1 Conservatoir beslag en gijzeling (*dinglicher und persönlicher Arrest*) (§§ 916 e.v. van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (*Zivilprozessordnung* - ZPO))

Conservatoir beslag en gijzeling hebben tot doel de gedwongen uitvoering van een geldelijke vordering zeker te stellen, en hebben betrekking op roerende of onroerende goederen van de schuldenaar. Het verschil tussen conservatoir beslag en gijzeling luidt als volgt: conservatoir beslag vindt plaats als wordt gevreesd dat zonder een bevel tot beslag de uitvoering van het vonnis wordt gefrustreerd of ernstig wordt belemmerd. Gijzeling vindt plaats wanneer dat nodig is om een gedwongen uitvoering die onzeker is te garanderen. Beslag en gijzeling worden op verzoek door de bevoegde rechter bevolen. Er kan bijvoorbeeld beslag worden gelegd op roerende goederen (*Pfändung*) of op onroerende goederen via registratie van een hypotheek (*Arresthypothek*). Ook kan de schuldenaar worden gegijzeld (*Haft*).

1.2 Voorlopige voorziening (*einstweilige Verfügung*) (§§ 935 e.v. van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)

De voorlopige voorziening heeft tot doel een niet-geldelijke vordering tijdelijk zeker te stellen. Zij wordt bevolen als wordt gevreesd dat de verwezenlijking van het recht door de ontwikkeling van de bestaande situatie wordt gefrustreerd of ernstig wordt belemmerd. Een voorlopige voorziening in de vorm van zekerstelling van de toekomstige uitvoering van niet-geldelijke vorderingen (*Sicherungsverfügung*) (artikel 935 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering) of van een tijdelijke rechterlijke beslissing over een rechtsbetrekking (*Regelungsverfügung*) (artikel 940 ZPO) wordt op verzoek door de bevoegde rechter bevolen. De bepalingen over de gedwongen uitvoering gelden op hun beurt in beginsel voor de daaropvolgende uitvoering (artikel 936 in samenhang met artikel 928 ZPO).

1.3 Bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen op grond van EU-recht

De artikelen 946 e.v. van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering bevatten bepalingen die verband houden met Verordening (EU) nr. 655/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 tot vaststelling van een procedure betreffende het Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen om de grensoverschrijdende inning van schuldvorderingen in burgerlijke en handelszaken te vergemakkelijken (PB L 189 van 27.6.2014, blz. 59). Het bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen is een bijzondere vorm van een voorlopige voorziening.

1.4 Kennisgeving van dreigend executoriaal beslag (*Vorpfändung*) (§ 845 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)

Met een kennisgeving van dreigend executoriaal beslag wordt beoogd een vordering van de schuldenaar op een derde-beslagene ten gunste van de schuldeiser zeker te stellen. Daarbij wordt de derde-beslagene opgedragen de schuldenaar niet te betalen. Ook de schuldenaar wordt opgedragen geen actie te ondernemen ten aanzien van de vordering, zoals inning. De kennisgeving aan de derde partij als bijkomende schuldenaar functioneert alleen als beslag krachtens artikel 930 ZPO indien dit beslag daadwerkelijk binnen een maand plaatsvindt (artikel 845, lid 2, ZPO).

2 De voorwaarden om maatregelen te kunnen treffen

2.1 De procedure

Conservatoir beslag, gijzeling en voorlopige voorzieningen (punten 1.1 en 1.2) worden op verzoek van de rechtzoekende partij bevolen. Het verzoek moet informatie over de zeker te stellen vordering bevatten en over het urgente karakter van het bevel of het risico dat de uitvoering wordt gefrustreerd. Beide zaken moeten aannemelijk worden gemaakt, bijvoorbeeld via een verklaring onder ede.

Het verzoek kan schriftelijk worden ingediend of mondeling in een proces-verbaal van de griffier worden opgenomen. De bevoegde rechtbank is de rechtbank die de zaak inhoudelijk mag behandelen, of de kantonrechtbank (*Amtsgericht*) van de plaats waar zich het zeker te stellen voorwerp, het voorwerp van het geschil of de te gijzelen persoon zich bevindt. Bij een mondelinge behandeling wijst de rechter een vonnis, en in andere gevallen geeft hij een bevel af.

In geval van een voorlopige voorziening is alleen bij een mondelinge behandeling voor de regionale rechtbank (*Landgericht*) vertegenwoordiging door een advocaat nodig.

Het bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen (punt 1.3) wordt geregeld door Verordening (EU) nr. 655/2014. In de artikelen 946 e.v. ZPO zijn de noodzakelijke bepalingen opgenomen over het indienen van het verzoek en de procedure, de uitvoering van het bevel en eventuele rechtsmiddelen.

De kennisgeving van dreigend executoriaal beslag (punt 1.4) wordt niet door de rechter verstrekt. Op grond van een executoriale titel kan de schuldeiser de gerechtsdeurwaarder opdragen aan de derde-beslagene en de schuldenaar een schriftelijke verklaring te betekenen waarin wordt meegedeeld dat beslag op de vordering of een ander vermogensrecht imminent is (artikel 845, lid 1, ZPO). De kennisgeving aan de derde partij als bijkomende schuldenaar functioneert alleen als beslag krachtens artikel 930 ZPO indien dit beslag daadwerkelijk binnen een maand plaatsvindt (artikel 845, lid 2, ZPO).

Volgens de Wet op de gerechtskosten (*Gerichtskostengesetz*, GKG) moet 150 % van de kosten worden betaald voor procedures waarin beslag of gijzeling, of een voorlopige voorziening wordt gevorderd. Het bedrag van de kosten wordt bepaald door de waarde van de vordering. De rechtbank raamt de waarde van de vordering per geval, uitgaande van het belang dat de eiser heeft bij de realisatie van de activa van de schuldenaar. Hieronder staat een tabel met de kosten voor vorderingen tot 500 000 EUR:

Wet op de gerechtskosten (GKG), bijlage 2 (bij artikel 34, lid 1, derde volzin)

	Kosten		Kosten
Vorderingen tot EUR...	... EUR	Vorderingen tot EUR...	... EUR
500	38,00	50 000	601,00
1 000	58,00	65 000	733,00
1 500	78,00	80 000	865,00
2 000	98,00	95 000	997,00
3 000	119,00	110 000	1 129,00
4 000	140,00	125 000	1 261,00
5 000	161,00	140 000	1 393,00
6 000	182,00	155 000	1 525,00

7 000	203,00	170 000	1 657,00
8 000	224,00	185 000	1 789,00
9 000	245,00	200 000	1 921,00
10 000	266,00	230 000	2 119,00
13 000	295,00	260 000	2 317,00
16 000	324,00	290 000	2 515,00
19 000	353,00	320 000	2 713,00
22 000	382,00	350 000	2 911,00
25 000	411,00	380 000	3 109,00
30 000	449,00	410 000	3 307,00
35 000	487,00	440 000	3 505,00
40 000	525,00	470 000	3 703,00
45 000	563,00	500 000	3 901,00

Indien de vordering wordt behandeld in een mondelinge procedure en indien de zaak niet wordt beëindigd met de intrekking van de vordering tot bescherming vóór afsluiting van de mondelinge procedure, of met een schulderkenning, kwijtschelding of een schikkingsregeling (in deze gevallen worden de kosten met 50 % verminderd), moeten hogere kosten (plus 300 %) worden betaald. De kosten worden in de eerste plaats gedragen door de partij die door de rechtbank in de kosten werd verwezen. Daarnaast kan ook de eiser, als instigator van de zaak, als schuldenaar hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor betaling van kosten.

De gerechtsdeurwaarder brengt voor elke betekening van een dreigend executoriaal beslag aan de schuldenaar of aan een in de kennisgeving genoemde derde partij kosten in rekening voor een bedrag van 3,30 EUR. Daarnaast ontstaan er portokosten en uitgaven voor eventueel benodigde certificeringen. De vergoeding voor de persoonlijke betekening door de gerechtsdeurwaarder bedraagt 11 EUR. In dat geval moeten ook de reiskosten van de gerechtsdeurwaarder worden vergoed. Naargelang van de afstand die moet worden afgelegd tot het adres van de betrokkene, variëren deze van 3,25 EUR tot 16,25 EUR. De vergoeding die aan de gerechtsdeurwaarder verschuldigd is voor het verrichten van een officiële handeling, te weten het opstellen namens de schuldeiser van een kennisgeving van gedwongen uitvoering (artikel 845, lid 1, tweede volzin van het wetboek), bedraagt 17,60 EUR.

De uitvoering van het rechterlijk bevel is primair de taak van de gerechtsdeurwaarder en vindt plaats via staatsdwang, in overeenstemming met de voorschriften die op dit moment gelden voor de uitvoering van rechterlijke beslissingen.

Opmerking: De uitvoering van een bij voorraad uitvoerbare rechterlijke beslissing verschilt niet wezenlijk van de uitvoering van een in kracht van gewijsde gegaan oordeel. In de wet wordt echter voorzien in meerdere methoden van gedwongen uitvoering, afhankelijk van de aard van de vordering.

Indien een vast bedrag moet worden betaald, gebruikt de schuldeiser vaak een gerechtsdeurwaarder om uitvoering van de rechterlijke beslissing af te dwingen. Voor gedwongen uitvoering ten laste van roerende goederen wordt door de gerechtsdeurwaarder een vergoeding van 28,60 EUR in rekening gebracht. Indien de gerechtsdeurwaarder langer dan drie uur moet werken, wordt een extra vergoeding van 22,00 EUR in rekening gebracht voor elk aanvullend uur of deel van een uur. Daarnaast moeten ook de noodzakelijke uitgaven van de gerechtsdeurwaarder worden betaald. Een betalingsbevel geeft de schuldeiser ook het recht om gerechtelijk beslag op vorderingen van de schuldenaar te vorderen (bv. het recht op betaling van lonen, artikel 829 ZPO). Er wordt een vergoeding van 22,00 EUR geïnd voor procedures betreffende de vordering zelf. Bijkomende kosten (met name de kosten voor betekening van een rechterlijke beslissing) worden apart in rekening gebracht.

Bij beslag op onroerend goed van de schuldenaar kan een hypotheek worden geregistreerd bij wijze van zekerheid voor de schuld, of het onroerend goed kan gedwongen worden verkocht bij opbod, of onder curatele worden gesteld. In de Wet inzake kosten voor niet-contentieuze procedures voor rechtbanken en notarissen (Wet kosten rechtbanken en notarissen, GNotKG) (*Gesetz über Kosten der freiwilligen Gerichtsbarkeit für Gerichte und Notare (Gerichts- und Notarkostengesetz, GNotKG)*) wordt bepaald dat een volledige vergoeding moet worden betaald voor kadastrale registratie van een hypotheek ter zekerstelling van een schuld en dat deze vergoeding in verhouding moet staan tot de waarde van de schuld. Hieronder staat een tabel met de kosten voor vorderingen tot 3 miljoen EUR:

Wet inzake kosten voor niet-contentieuze procedures voor rechtbanken en notarissen (Wet kosten rechtbanken en notarissen, GNotKG)

Bijlage 2 (bij artikel 34, lid 3)

Transactiewaarde	Kosten		Transactiewaarde	Kosten		Transactiewaarde	Kosten	
	Tabel A	Tabel B		Tabel A	Tabel B		Tabel A	Tabel B
tot ... EUR	... EUR	... EUR	tot ... EUR	... EUR	... EUR	tot ... EUR	... EUR	... EUR
500	38,00	15,00	200 000	1 921,00	435,00	1 550 000	8 059,00	2 615,00
1 000	58,00	19,00	230 000	2 119,00	485,00	1 600 000	8 257,00	2 695,00
1 500	78,00	23,00	260 000	2 317,00	535,00	1 650 000	8 455,00	2 775,00
2 000	98,00	27,00	290 000	2 515,00	585,00	1 700 000	8 653,00	2 855,00
3 000	119,00	33,00	320 000	2 713,00	635,00	1 750 000	8 851,00	2 935,00
4 000	140,00	39,00	350 000	2 911,00	685,00	1 800 000	9 049,00	3 015,00
5 000	161,00	45,00	380 000	3 109,00	735,00	1 850 000	9 247,00	3 095,00
6 000	182,00	51,00	410 000	3 307,00	785,00	1 900 000	9 445,00	3 175,00
7 000	203,00	57,00	440 000	3 505,00	835,00	1 950 000	9 643,00	3 255,00
8 000	224,00	63,00	470 000	3 703,00	885,00	2 000 000	9 841,00	3 335,00
9 000	245,00	69,00	500 000	3 901,00	935,00	2 050 000	10 039,00	3 415,00
10 000	266,00	75,00	550 000	4 099,00	1 015,00	2 100 000	10 237,00	3 495,00
13 000	295,00	83,00	600 000	4 297,00	1 095,00	2 150 000	10 435,00	3 575,00
16 000	324,00	91,00	650 000	4 495,00	1 175,00	2 200 000	10 633,00	3 655,00
19 000	353,00	99,00	700 000	4 693,00	1 255,00	2 250 000	10 831,00	3 735,00
22 000	382,00	107,00	750 000	4 891,00	1 335,00	2 300 000	11 029,00	3 815,00
25 000	411,00	115,00	800 000	5 089,00	1 415,00	2 350 000	11 227,00	3 895,00
30 000	449,00	125,00	850 000	5 287,00	1 495,00	2 400 000	11 425,00	3 975,00
35 000	487,00	135,00	900 000	5 485,00	1 575,00	2 450 000	11 623,00	4 055,00
40 000	525,00	145,00	950 000	5 683,00	1 655,00	2 500 000	11 821,00	4 135,00
45 000	563,00	155,00	1 000 000	5 881,00	1 735,00	2 550 000	12 019,00	4 215,00
50 000	601,00	165,00	1 050 000	6 079,00	1 815,00	2 600 000	12 217,00	4 295,00
65 000	733,00	192,00	1 100 000	6 277,00	1 895,00	2 650 000	12 415,00	4 375,00
80 000	865,00	219,00	1 150 000	6 475,00	1 975,00	2 700 000	12 613,00	4 455,00
95 000	997,00	246,00	1 200 000	6 673,00	2 055,00	2 750 000	12 811,00	4 535,00
110 000	1 129,00	273,00	1 250 000	6 871,00	2 135,00	2 800 000	13 009,00	4 615,00
125 000	1 261,00	300,00	1 300 000	7 069,00	2 215,00	2 850 000	13 207,00	4 695,00
140 000	1 393,00	327,00	1 350 000	7 267,00	2 295,00	2 900 000	13 405,00	4 775,00
155 000	1 525,00	354,00	1 400 000	7 465,00	2 375,00	2 950 000	13 603,00	4 855,00
170 000	1 657,00	381,00	1 450 000	7 663,00	2 455,00	3 000 000	13 801,00	4 935,00
185 000	1 789,00	408,00	1 500 000	7 861,00	2 535,00			

Voor een vordering tot gedwongen verkoop bij opbod of ondercuratelestelling van onroerend goed is een vergoeding verschuldigd van 110,00 EUR.

Wanneer de rechter in zijn vonnis oordeelt dat de schuldenaar roerende goederen moet overleveren, zal de gerechtsdeurwaarder op verzoek van de schuldeiser de beslissing van de rechter uitvoeren. Voor de betrokken officiële handeling zijn kosten ter hoogte van 28,60 EUR verschuldigd. Wanneer de rechter in zijn vonnis oordeelt dat de schuldenaar onroerend goed of een woning moet overleveren, moeten voor de werkzaamheden in verband met de ontruiming van het onroerend goed kosten ter hoogte van 150,00 EUR worden betaald. Daarnaast worden de bijkomende kosten van de gerechtsdeurwaarder in rekening gebracht, met name de kosten in verband met werkzaamheden van derden (bv. kosten voor verhuizing, slotenmaker enz.). Ook hier geldt dat als de gerechtsdeurwaarder langer dan drie uur moet werken, een extra vergoeding van 22,00 EUR in rekening wordt gebracht voor elk aanvullend uur of deel van een uur.

2.2 De basisvereisten

De afgifte van een bevel tot beslag op een onroerend goed of tot gijzeling van een persoon veronderstelt dat er een schuld is en er gronden zijn voor beslag of gijzeling. In het geval dat beslag wordt gelegd op alle activa van de schuldenaar waarop beslag gelegd kan worden, zijn er gronden voor beslag indien wordt gevreesd dat de schuldenaar met oneerlijke activiteiten de toekomstige uitvoering van de beslissing zal frustreren of ernstig zal belemmeren door bijvoorbeeld activa te verwijderen of te verbergen. Gijzeling van de schuldenaar is eveneens bedoeld om de schuldenaar te beletten een actief te verwijderen dat op basis van de gedwongen uitvoering in beslag kan worden genomen. Gijzeling kan echter alleen worden bevolen indien het vereiste niveau van zekerheidstelling niet met beslag op goederen kan worden bereikt.

Een voorlopige voorziening (in wat voor vorm dan ook) heeft tot doel te voorkomen dat de bestaande situatie wordt veranderd en op die manier de realisatie van de rechten van de partij of een rechtsbetrekking wordt gefrustreerd of ernstig wordt belemmerd. Een bevel kan betrekking hebben op een vordering tot de (voorlopige) overlevering van voorwerpen of het (voorlopig) gedogen of verrichten van een bepaalde handeling (artikelen 935, 938 en 940 ZPO). De regels die van toepassing zijn op voorlopige voorzieningen, zijn in grote lijnen dezelfde als de regels die van toepassing zijn op beslag en gijzeling (artikel 936 ZPO). In zeer uitzonderlijke omstandigheden kan de rechter ook een voorlopige betaling bevelen. De vordering tot beslaglegging en de gronden daarvoor kunnen bijvoorbeeld aannemelijk worden gemaakt via een verklaring onder ede of het indienen van stukken (artikel 920, lid 2, ZPO). Het gaat er daarbij om dat de rechtbank de vordering en het urgente karakter daarvan als "zeer waarschijnlijk" kan beoordelen. Hetzelfde geldt voor de afgifte van een voorlopige voorziening (artikel 936 ZPO).

In procedures met het oog op beslag of gijzeling is het mogelijk, maar niet nodig de partijen vooraf te horen (artikel 922 ZPO). Vervolgens moet er een mondelinge behandeling plaatsvinden indien de schuldenaar zich tegen het bevel tot beslaglegging of tot gijzeling verzet (artikel 924 ZPO); hierbij moet het beslag of de gijzeling uiterlijk een week na de uitvoering aan de schuldenaar worden betekend. In beginsel is een mondelinge behandeling nodig in procedures voor een voorlopige voorziening. Daar kan alleen van worden afgezien indien er sprake is van urgentie of indien de vordering is afgewezen (artikel 937, lid 2, ZPO). Er zijn geen termijnen voor de mondelinge procedure met de partijen.

3 Het doel en de aard van dergelijke maatregelen

3.1 Welke goederen kunnen het voorwerp uitmaken van dergelijke maatregelen?

De bewarende maatregelen kunnen alle activa beslaan waarvoor gedwongen uitvoering geldt.

3.2 Wat zijn de gevolgen van dergelijke maatregelen?

Beslag heeft tot gevolg dat de activa worden vastgehouden. Zowel de hoofdschuldenaar als de derden die bijkomende schuldenaren zijn, verliezen het recht om over de in beslag genomen activa te beschikken.

Beslag wordt beschermd door artikel 136 van het Strafwetboek (*Strafgesetzbuch*, StGB), waarin sprake is van de vernietiging van in beslag genomen voorwerpen. Bovendien kunnen overtredingen ertoe leiden dat vorderingen tot schadevergoeding worden ingesteld op grond van het burgerlijk recht.

Het volgende is van toepassing op voorlopige voorzieningen. De gerechtsdeurwaarder voert het bevel tot verwijdering van goederen uit krachtens artikel 883 ZPO. De rechter kan gelasten dat bepaalde handelingen worden verricht of achterwege worden gelaten krachtens artikel 887 (toestemming van de rechtbank aan de schuldeiser om redelijke stappen te ondernemen) of krachtens de artikelen 888 en 890 ZPO (betaling van boetes/vrijheidsstraffen of boetes/hechtenis ter voorkoming van onredelijke handelingen of nalatigheden en het gedogen daarvan).

3.3 Is de geldigheid van de maatregelen beperkt in de tijd?

Een bevel tot beslag of tot gijzeling of een voorlopige voorziening moet binnen een maand na de datum van de uitspraak of de betekening van de uitspraak worden uitgevoerd. Als een buitenlandse zekerheidstitel zonder voorafgaande verklaring van uitvoerbaarheid op het nationale grondgebied kan worden uitgevoerd, bedraagt de termijn twee maanden (artikel 929, lid 2, ZPO).

De maatregelen blijven geldig zolang de gronden voor de zekerheidstelling of bewarende maatregelen blijven bestaan, of totdat vonnis is gewezen in de hoofdzaak.

4 Rechtsmiddelen tegen de maatregelen

Zoals reeds beschreven, kan een rechter beslag of gijzeling gelasten of een voorlopige voorziening afgeven door middel van een definitieve uitspraak (*Urteil*, na mondelinge behandeling) of een bevel (*Beschluss*, artikelen 922 en 936 ZPO).

De partijen kunnen in beroep gaan tegen een uitspraak indien het betrokken bedrag hoger dan 600 EUR is.

Het volgende is van toepassing indien een bevel wordt afgegeven:

De schuldenaar kan in beroep gaan tegen beslag of gijzeling of tegen een voorlopige voorziening (artikel 924 ZPO). Er wordt dan een mondelinge behandeling vastgesteld om tot een definitieve uitspraak over de wettigheid van de maatregel te komen. Onder de beschreven omstandigheden kan dan weer beroep tegen de uitspraak worden ingesteld.

Indien het verzoek bij bevel wordt afgewezen, kan de schuldeiser binnen twee weken na betekening van de afwijzing onmiddellijk beroep (*sofortige Beschwerde*) instellen. Hetzelfde geldt indien een bevel tot beslag of gijzeling of een voorlopige voorziening wordt afgegeven. In dat geval moet de schuldeiser echter een zekerheid stellen.

Daarnaast kan de schuldenaar verzoeken om vernietiging van het bevel tot beslag of tot gijzeling of van de voorlopige voorziening indien de schuldeiser niet binnen de vastgestelde termijn zijn vordering heeft doen gelden (artikel 926 ZPO) of omdat de omstandigheden zijn veranderd (artikel 927 ZPO).

Wat betreft Verordening (EU) nr. 655/2014 bevat artikel 953 ZPO rechtsmiddelen tegen uitspraken in samenhang met een bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen.

Tot slot moet de partij die om een voorlopige maatregel heeft verzocht, krachtens artikel 945 ZPO een schadevergoeding betalen indien het bevel tot beslaglegging of gijzeling of een voorlopige voorziening vanaf het begin ongegrond blijkt, of indien de bevolen maatregel krachtens artikel 926, lid 2, of artikel 942, lid 3, ZPO wordt ingetrokken.

Laatste update: 04/11/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.